

Crna Gora
VLADA CRNE GORE
Broj: 10-040/24-3684/4
Podgorica, 1. avgust 2024. godine

SKUPŠTINA CRNE GORE
Gospodin Andrija Mandić, predsjednik

PODGORICA

Vlada Crne Gore je, na sjednici održanoj 26. jula 2024. godine, razmotrila **Predlog zakona o izmjenama Zakonika o krivičnom postupku koji su Skupštini podnijeli poslanici Vasilije Čarapić i Miodrag Laković**, a Skupština dostavila Vladi radi davanja mišljenja.

S tim u vezi, Vlada daje sljedeće

M I Š LJ E NJ E

Predlogom zakona o izmjenama Zakonika o krivičnom postupku predloženo je da se u Zakoniku o krivičnom postupku („Službeni list CG“, br. 57/09, 49/10, 47/14, 2/15, 35/15, 28/18, 116/20, 145/21 i 54/24), u članu 179 poslije stava 1, doda novi stav koji se odnosi na propisivanje izuzetka, odnosno mogućnost da se trajanje pritvora za krivična djela organizovanog kriminala, terorizma, ratnih zločina i krivična djela za koja je propisana kazna dugotrajnog zatvora, na obrazloženi predlog državnog tužioca, može produžiti najduže dvije godine. Predlaže se da žalba na rješenje iz st. 1, 2 i 3 ovog člana ne zadržava izvršenje rješenja i da o njoj sud odlučuje u roku od tri dana. Takođe, ovim predlogom predlaže se izmjena člana 179 stav 4 na način da protiv rješenja vijeća iz stava 2 važećeg zakonika, kojim se produžava pritvor, žalba nije dozvoljena. Na kraju, članom 2 Predloga zakona predlaže se da se u članu 412 stav 5 Zakonika o krivičnom postupku riječi: „stav 2“ zamijene riječima „stav 3“, te da se na ovaj način izvrši prenumeracija stavova s obzirom na izvršenu izmjenu u članu 179 Zakonika.

U Obrazloženju Predloga zakona navodi se da složenost krivičnih postupaka u predmetima organizovanog kriminala, terorizma, ratnih zločina i krivična djela za koja je propisana kazna dugotrajnog zatvora, kao i težina ovih krivičnih djela, ukazuje na mogućnost da bi u ovim postupcima i za ova krivična djela moglo biti opravdano propisati duže rokove za trajanje pritvora, pod uslovima i garancijama propisanim Konvencijom o ljudskim pravima i osnovnim slobodama, te da ova krivična djela u svojoj kompleksnosti često

podrazumijevaju veliki broj izvršilaca krivičnih djela, veliki broj svjedoka, obimnu dokaznu građu, pri čemu su ova krivična djela po pravilu sa međunarodnim elementom i podrazumijevaju međunarodnu pravosudnu saradnju i u toku glavnog pretresa, te da sve navedeno pretpostavlja i znatno duže trajanje glavnog pretresa, u odnosu na lakša krivična djela. Imajući u vidu izrečeno, predlagač Zakona smatra da je opravданo propisati produženje pritvora na glavnom pretresu, ali isključivo za (1) najteža krivična djela, koja po svojoj prirodi podrazumijevaju izrazito složene krivične postupke, (2) u ograničenom trajanju, (3) na osnovu obrazloženog predloga državnog tužioca. Time bi se izuzetnost primjene mogućnosti produženja pritvora obezbjeđivala u pogledu najtežih krivičnih djela i na osnovu posebnog obrazloženja državnog tužioca.

U odnosu na Predlog zakona o izmjenama Zakonika o krivičnom postupku, Vlada ukazuje sljedeće:

Naime, Vlada prvenstveno ističe da je Ministarstvo pravde, kao nadležno, otpočelo postupak reforme krivičnog zakonodavstva 2022. godine, te je Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakonika o krivičnom postupku prilikom izrade prošao nacionalne procedure, kao i dvije runde pregovora s Evropskom komisijom.

Vlada ukazuje da su izmjene predložene ovim zakonom već bile predmet razmatranja tokom pregovora s Evropskom komisijom, pa je tom prilikom ukazano da je neophodno voditi računa o ljudskim pravima i slobodama, te oprezno postupati kada je u pitanju način na koji se teži regulisati manjkavost sistema u cjelini. Stoga, Predlog zakona je potrebno sagledati u širem smislu poštovanja prava garantovanih Evropskom konvencijom o ljudskim pravima, kao i Ustavom.

Članom 5 Evropske konvencije o ljudskim pravima i osnovnim slobodama garantuje se pravo na slobodu i sigurnost ličnosti, te propisuju slučajevi u kojima je moguće lice lišiti slobode, kao i prava koja mu se u tom slučaju garantuju. Takođe, na pomenuto pravo nadovezuje se i pravo na pravično suđenje propisano članom 6 Konvencije, kojim se propisuje spektar prava koja imaju, između ostalog, i lica lišena slobode.

Nadalje, članom 29 Ustava garantuje se pravo na ličnu slobodu i propisuje se da je lišavanje slobode dopušteno samo iz razloga i u postupku propisanom zakonom.

Dakle, ključno je Predlog zakona o izmjenama Zakonika o krivičnom postupku sagledati u kontekstu opravdanosti ograničenja garantovanih prava.

Imajući u vidu složenost krivičnih postupaka, kao i visoke raspone kazni u predmetima organizovanog kriminala, terorizma, ratnih zločina, ali i krivičnih djela za koja je propisana kazna dugotrajnog zatvora, propisivanje izuzetka kod trajanja pritvora predstavlja opravданo ograničenje kojim se ne zadire u ljudska prava, jer se radi o najsloženijim postupcima u kojima je samo na obrazložen predlog državnog tužioca moguće produžiti trajanje

pritvora, a licu lišenom slobode se garantuje pravo na pravni lijek protiv odluke o produženju.

Na taj način radi se o ograničenju ljudskih prava i sloboda u mjeri u kojoj je to neophodno da bi se svrha zbog koje je ograničenje dozvoljeno ostvarila, a to je nesmetano vođenje krivičnog postupka, zbog čega je ovo ograničenje u skladu sa članom 24 Ustava.

Uzimajući u obzir istaknuto, Vlada smatra da Predlog zakona o izmjenama Zakonika o krivičnom postupku koji su podnijeli poslanici Vasilije Čarapić i Miodrag Laković treba prihvati.

